

Sygn. akt II KZ 40/22

POSTANOWIENIE

Dnia 10 stycznia 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Paweł Kołodziejcki

w sprawie **P. J.**

skazanego z art. 56 ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii w zw. z art. 65 § 1 k.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu
w dniu 10 stycznia 2023 r.,

zażalenia skazanego

na postanowienie Sądu Okręgowego w Warszawie

z dnia 1 września 2022 r., sygn. akt IX Ka 920/21,

o odmowie przywrócenia terminu do złożenia wniosku o sporządzenie na piśmie
i doręczenie uzasadnienia wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie

z dnia 17 listopada 2021 r., sygn. akt IX Ka 920/21,

p o s t a n o w i ł:

utrzymać w mocy zaskarżone postanowienie.

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w Pruszkowie wyrokiem z dnia 23 lutego 2021 r., sygn. akt II K 618/16 uznał P. J. winnym popełnienia dwóch przestępstw z art. 56 ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii w zw. z art. 65 § 1 k.k., wymierzając mu za to karę łączną 4 lat pozbawienia wolności (k. 1493-1497).

Po rozpoznaniu apelacji obrońcy z urzędu oraz prokuratora, Sąd Okręgowy w Warszawie wyrokiem z dnia 17 listopada 2021 r., sygn. akt IX Ka 920/21, zmienił zaskarżony wyrok wobec P. J., podwyższając kary jednostkowe oraz orzekając

dodatkowo kary grzywny, a w konsekwencji wymierzając mu karę łączną: 6 lat pozbawienia wolności oraz grzywny w wysokości 200 stawek dziennych po 30 zł każda (k. 1783-1785).

W dniu 23 maja 2022 r. do Sądu Rejonowego w Pruszkowie wpłynęło pismo skazanego, w którym wnosił „o przywrócenie terminu do wniesienia kasacji”, ponieważ jak motywował nie został zawiadomiony o terminie rozprawy apelacyjnej, nie brał w niej udziału, ani nie był reprezentowany na tym etapie postępowania przez obrońcę, jak również nie został prawidłowo powiadomiony o wyroku Sądu drugiej instancji (k. 2021). Przedmiotowe pismo zostało potraktowane jako wniosek o przywrócenie terminu do złożenia wniosku o sporządzenie na piśmie i doręczenie uzasadnienia wyroku Sądu odwoławczego (k. 2089).

Postanowieniem z dnia 1 września 2022 r., sygn. akt IX Ka 920/21, Sąd Okręgowy w Warszawie nie uwzględnił ww. wniosku (k. 2091-2092).

W ustawowym terminie zażalenie na przedmiotową decyzję wniósł skazany P. J. podnosząc, że w czasie, kiedy toczyło się postępowanie apelacyjne, tj. w okresie od 30 grudnia 2021 r. do 1 kwietnia 2022 r., przebywał w Areszcie Śledczym w R. na oddziale dla więźniów niebezpiecznych i nie miał wówczas żadnego kontaktu ze swoim obrońcą oraz bliskimi. Ponadto, nie miał jakiegokolwiek wiedzy, że odbędzie się rozprawa apelacyjna oraz nie otrzymał pisemnego powiadomienia o jej terminie, co uniemożliwiło mu wnioskowanie o doprowadzenie (k. 2097).

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Zażalenie nie jest zasadne i nie zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z treścią art. 524 § 1 k.p.k., termin do wniesienia kasacji dla stron wynosi 30 dni od daty doręczenia orzeczenia sądu odwoławczego z uzasadnieniem, przy czym sam wniosek o doręczenie orzeczenia z uzasadnieniem należy zgłosić w sądzie odwoławczym w terminie 7 dni od daty jego ogłoszenia, a jeżeli ustawa przewiduje doręczenie orzeczenia, od daty jego doręczenia. Termin do wniesienia kasacji jest terminem zawitym, co oznacza, że dokonanie czynności procesowej po

jego upływie nie wywołuje skutków prawnych. Może on jednak zostać przywrócony w przypadku wskazanym w art. 126 § 1 k.p.k., tj. wówczas, gdy niedotrzymanie tego terminu nastąpiło z przyczyn od strony niezależnych. Z kolei warunkami formalnymi przywrócenia terminu zawitego zgodnie z powyższym przepisem są:

- złożenie wniosku o przywrócenie terminu zawitego z zachowaniem wymogów pisma procesowego (art. 119 k.p.k.),
- złożenie wniosku w terminie 7 dni od daty ustania przeszkody, która uniemożliwiała dokonanie określonej czynności w ustawowym terminie oraz
- dopełnienie czynności, co do której składany jest wniosek o przywrócenie terminu.

Przyczyną niezależną od strony jest taka okoliczność, której strona nie mogła usunąć i dokonać wymaganej przez prawo czynności we właściwym czasie (por. postanowienie SN z dnia 24 marca 1997 r., V KZ 28/97, LEX nr 29519).

Przenosząc powyższe uwagi na grunt niniejszej sprawy należy stwierdzić, że Sąd Okręgowy w Warszawie słusznie odmówił skarżącemu przywrócenia terminu do złożenia wniosku o doręczenie wyroku Sądu drugiej instancji z uzasadnieniem.

Zgodnie z treścią art. 100 § 3 k.p.k. wyrok doręcza się podmiotom uprawnionym do wniesienia środka odwoławczego, jeżeli ustawa tak stanowi. Doręczenie wyroku „z urzędu” zostało przewidziane w sytuacji, gdy oskarżony jest pozbawiony wolności, nie ma obrońcy i pomimo złożenia wniosku o doprowadzenie go na termin rozprawy, na którym ogłoszono wyrok – nie był obecny podczas jego ogłoszenia (*vide* art. 422 § 2a k.p.k.). Nie budzi wątpliwości, że wniosku takiego skazany nie składał, co nie wynikało jednak z okoliczności od niego niezależnych. P. J. został bowiem nie tylko skutecznie zawiadomiony o przyjęciu apelacji złożonej przez jego obrońcę z urzędu i oskarżyciela publicznego, lecz także pouczony o treści art. 451 k.p.k., tj. prawie do złożenia wniosku o sprowadzenie go na rozprawę apelacyjną (k. 1566, 1617, 1608, 1626). Zauważyć przy tym należy, że ww. korespondencję P. J. odebrał osobiście. Wbrew twierdzeniom skarżącego został on także skutecznie zawiadomiony o terminie rozprawy apelacyjnej w dniu 17 listopada 2021 r., o czym świadczy zalegające w aktach sprawy pismo adresowane

do skazanego oraz potwierdzenie jego odbioru (k. 1640,1662v). Zatem fakt, iż skarżący nie uczestniczył w rozprawie apelacyjnej było wyłącznie wynikiem jego własnej decyzji.

W doktrynie i judykaturze niekwestionowany jest pogląd, iż za przyczyny od strony niezależne nie mogą zostać uznane „sytuacje, gdy zaniedbania są związane z działaniem danej strony wynikającym z niewykorzystania swoich praw”, co dotyczy także świadomej rezygnacji z uczestnictwa w ogłoszeniu wyroku i tym samym rezygnacji z zapoznania się z jego treścią oraz pouczeniem dotyczącym jego zaskarżalności (zob. M. Kurowski (w:) *Kodeks postępowania karnego. Tom I. Komentarz aktualizowany*, LEX/el. 2021, pod red. D. Świeckiego, komentarz do art. 126, teza 8, postanowienie SN z 15 stycznia 2013 r., II KZ 55/12, LEX nr 1243019).

Usprawiedliwieniem niedochowania terminu zawitego nie może być także fakt pozbawienia wolności P. J.. Nawet jeśli pozostawał on tymczasowo aresztowanym to nie uniemożliwiało mu to skierowania pisma do Sądu z żądaniem doprowadzenia na termin rozprawy apelacyjnej bądź zainteresowania się rozstrzygnięciem zapadłym na rozprawie w dniu 17 listopada 2021 r., czego nie uczynił przez okres 6 miesięcy. Tym bardziej, że w dniu 24 lutego 2022 r. osobiście odebrał wezwanie, z którego jednoznacznie wynika, że zapadły wobec niego wyrok jest prawomocny (k. 1873, 1935).

Reasumując, niezachowanie terminu do wniesienia wniosku o sporządzenie i doręczenie uzasadnienia wyroku nastąpiło wyłącznie wskutek braku staranności i rzetelności skazanego w prowadzeniu swoich spraw. Nie można zatem uznać, by wystąpiła przeszkoda od niego niezależna, uniemożliwiająca osobiste złożenie wniosku.

Mając powyższe na względzie Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji.